

บทที่ 8

การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร

จุดประสงค์

ข้อมูลในบทที่ 8 จะช่วยให้ผู้ศึกษาสามารถ

1. อธิบายวิธีการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรได้
2. ตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรได้

1. ความสำคัญของการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร

หลังจากร่างหลักสูตรเสร็จสิ้นแล้ว ก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้จะต้องตรวจสอบคุณภาพก่อนเพื่อให้แน่ใจว่าหลักสูตรมีความสมบูรณ์ให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ เพราะหลักสูตรเป็นแนวทางสำหรับการจัดการเรียนการสอน และการจัดการเรียนการสอนเป็นกระบวนการหลักในการพัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถไปปฏิบัติงานในสังคม หากกระบวนการพัฒนาคนมีข้อบกพร่องก็จะทำให้ผลผลิตคือคนได้รับการพัฒนาไม่สมบูรณ์ และการพัฒนาคนที่ไม่สมบูรณ์จะมีผลกระทบต่อสังคมโดยรวม ซึ่งแตกต่างจากกระบวนการผลิตสินค้าที่หากว่าสินค้านั้นมีข้อบกพร่องหรือไม่สมบูรณ์ก็สามารถขจัดทิ้งหรือทำลายไปได้โดยไม่ส่งผลกระทบต่อทุกสิ่ง

2. วิธีการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร

การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรก่อนนำหลักสูตรไปใช้มีวิธีการหลัก 2 อย่าง คือ การตรวจสอบหลักสูตรจากเอกสาร และการนำหลักสูตรไปทดลองใช้

สำหรับการตรวจสอบหลักสูตรจากเอกสาร มีวิธีดังนี้

1) การตรวจสอบโดยใช้แบบตรวจสอบรายการ

การตรวจสอบด้วยวิธีนี้ เป็นการพิจารณาบททวนองค์ประกอบทุกส่วนของหลักสูตรว่ามีครบหรือไม่และกำหนดไว้ถูกต้องหรือไม่ เมื่อพบว่าส่วนใดขาดไปหรือไม่ถูกต้อง

ก็บันทึกไว้ เพื่อนำไปปรับปรุงหลักสูตรก่อนนำไปใช้ ตัวอย่างแบบตรวจสอบรายการที่จะใช้อาจจะมีลักษณะดังต่อไปนี้

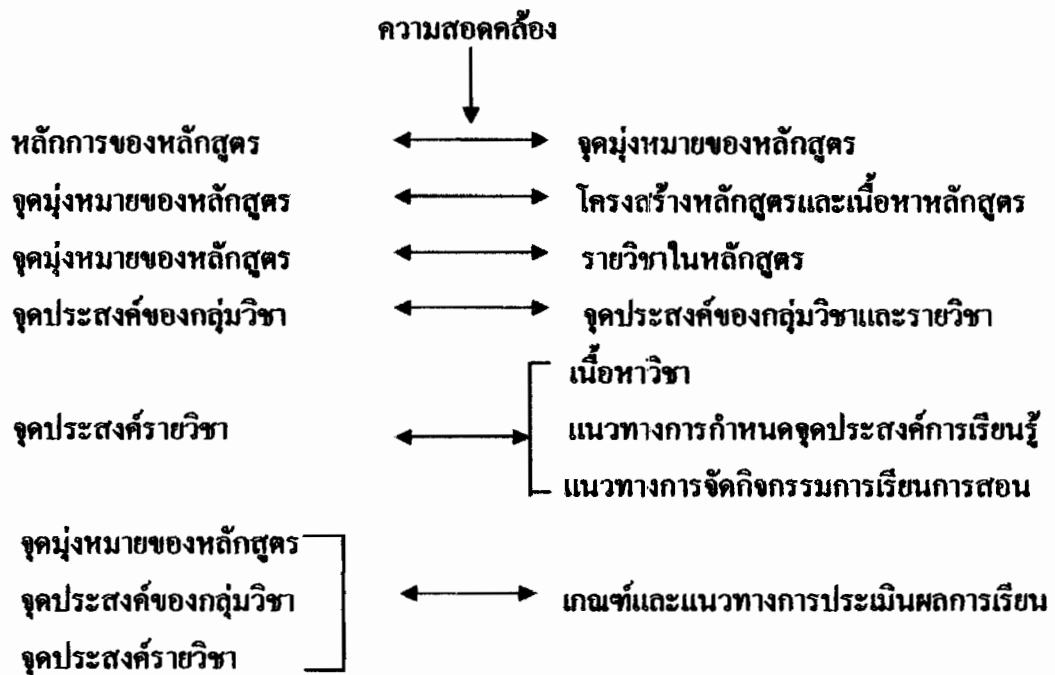
ตารางที่ 1 ตัวอย่างแบบตรวจสอบความครบถ้วนและความถูกต้องขององค์ประกอบของหลักสูตร

รายการที่จะตรวจสอบ	มี		ไม่มี	ข้อเสนอแนะ
	ถูกต้อง	ไม่ถูกต้อง		
1. ปรัชญาและหลักการของหลักสูตร				
2. การกำหนดจุดมุ่งหมาย				
2.1 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร				
2.2 จุดประสงค์ของกลุ่มวิชา				
2.3 จุดประสงค์ของรายวิชา				
2.4				
3 โครงสร้างของหลักสูตร				
3.1 การแบ่งกลุ่มวิชา				
3.2 การกำหนดเวลาเรียนแต่ละวิชา				
3.3 การกำหนดเวลาเรียนตลอดหลักสูตร				
3.4				
.....				
4 แนวทางการจัดการเรียนการสอน				
4.1 แนวทางการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้				
4.2 แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน				
4.3				
.....				

5	การประเมินผลการเรียน				
5.1	เกณฑ์การประเมินผลการเรียน				
5.2	แนวทางการประเมินผลการเรียน				
6.				

2) การตรวจสอบโดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบของหลักสูตร

การตรวจสอบโดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบต่างๆของหลักสูตรจะตรวจสอบจากเอกสารหลักสูตรที่ร่างเสร็จแล้ว โดยพิจารณาดังตัวอย่างต่อไปนี้

ในการตรวจสอบอาจใช้ตารางตามที่แสดงตัวอย่างไว้ในหน้าต่อไป

ตารางที่ 2 ตัวอย่างแบบตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบของหลักสูตร

องค์ประกอบของหลักสูตร	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	
1. จุดมุ่งหมาย กับ หน้าที่การของหลักสูตร				
2. โครงสร้าง กับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร				
3. กลุ่มวิชา กับ โครงสร้างของหลักสูตร				
4. รายวิชา กับ กลุ่มวิชาในหลักสูตร				
5. จุดประสงค์ของกลุ่มวิชา กับ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร				
6. จุดประสงค์รายวิชา กับ ชื่อวิชา				
7. เนื้อหาวิชา กับ จุดประสงค์รายวิชา				
8. แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน กับ จุดประสงค์รายวิชา				
9. แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน กับ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร				
10. แนวทางการประเมินผลการเรียน กับ จุดประสงค์รายวิชา				
11. แนวทางการประเมินผลการเรียน กับ จุดประสงค์ของกลุ่มวิชา				
12. แนวทางการประเมินผลการเรียน กับ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร				

๑๑๑

3) การตรวจสอบโดยใช้ตารางวิเคราะห์องค์ประกอบของหลักสูตร

การใช้ตารางวิเคราะห์องค์ประกอบของหลักสูตรเพื่อตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรนั้นเป็นการวิเคราะห์องค์ประกอบของหลักสูตรว่าครอบคลุมพฤติกรรมทั้ง 3 กลุ่ม คือ พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย หรือไม่ (ดังรายละเอียดของพฤติกรรมที่กล่าวไว้ใน บทที่ 6) ในการวิเคราะห์จะวิเคราะห์แยกทีละองค์ประกอบ เช่น ตารางที่ 1 วิเคราะห์ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ตารางที่ 2 วิเคราะห์จุดประสงค์ของกลุ่มวิชา (แยกทีละกลุ่ม) ตารางที่ 3 วิเคราะห์จุดประสงค์รายวิชา (แยกทีละวิชา) ตารางที่ 4 วิเคราะห์แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน เป็นต้น วิเคราะห์ให้ครบทุกองค์ประกอบ เมื่อวิเคราะห์แล้วให้ดูภาพรวมว่าแต่ละตารางมีการกระจายอยู่ในทั้ง 3 กลุ่มพฤติกรรมหรือไม่ ถ้าไม่ ควรปรับให้กระจาย ตัวอย่างแบบตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบของหลักสูตร อาจจะมีรูปแบบดังปรากฏในหน้าต่อไป

ตารางที่ 3 ตัวอย่างแบบตรวจสอบความครอบคลุมพฤติกรรมทางการศึกษาทั้ง 3 ด้าน

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	ความจำ	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์	การสังเคราะห์	การประเมินค่า	การรับ	การตอบสนอง	การสร้างคุณค่า	การจัดระบบคุณค่า	การส่งคุณค่า	การรับรู้	การทำควบคู่กัน	การปฏิบัติภายใต้คำแนะนำ	การปฏิบัติด้วยตนเอง	การปฏิบัติถึงที่จับคู่ด้วยความมั่นใจ
1.....																
2.....																
3.....																
4.....																
5.....																
6.....																
7.....																
8.....																

จุดประสงค์ของกลุ่มวิชาภาษาไทย	ความจำ	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์	การสังเคราะห์	การประเมินค่า	การรับ	การตอบสนอง	การสร้างคุณค่า	การจัดระบบคุณค่า	การส่งคุณค่า	การรับรู้	การทำควบคู่กัน	การปฏิบัติภายใต้คำแนะนำ	การปฏิบัติด้วยตนเอง	การปฏิบัติถึงที่จับคู่ด้วยความมั่นใจ
1.....																
2.....																
3.....																
4.....																
5.....																

4) การตรวจสอบกับเกณฑ์ที่แสดงความเป็นหลักสูตรที่ดี

การตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรกับเกณฑ์ที่แสดงความเป็นหลักสูตรที่ดี อาจใช้เกณฑ์ที่ เซเลอร์และคณะ (Saylor and others 1981,48) เสนอไว้ดังนี้

- ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน สังคม วัฒนธรรม ธรรมชาติของความรู้ กระบวนการเรียนรู้ เพียงพอ
- เป้าหมายของหลักสูตรกำหนดไว้ชัดเจน เป็นที่เข้าใจ สะท้อนคุณค่าและเจตนารมณ์ ชัดเจนลึกซึ้ง สมดุล เป็นจริง เปิดโอกาสให้ปรับให้เหมาะสมได้
- หลักสูตรเป็นส่วนหนึ่งของแผนการศึกษาของชุมชน
- ประสบการณ์การเรียนรู้เน้นการเรียนรู้โดยการนำตนเอง (self-directed learning)
- ผู้สอนและผู้เรียนได้มีโอกาสทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร
- ประสบการณ์การเรียนรู้สัมพันธ์สอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตร
- เป้าหมายและประสบการณ์การเรียนรู้ไม่ซ้ำซ้อน มีความต่อเนื่อง ครอบคลุมทุกกลุ่ม พฤติกรรม
- ประสบการณ์การเรียนรู้เน้นการพัฒนาตัวเอง สมรรถภาพทางสังคม ทักษะการเรียนรู้ที่ต่อเนื่อง ความเชี่ยวชาญเฉพาะ
- หลักสูตรสะท้อนให้เห็นความตั้งใจในการออกแบบการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสม
- หลักสูตรสนองความต้องการทางการศึกษาของประชากรและชุมชน
- ประสบการณ์การเรียนรู้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
- ความต้องการจากภายนอกถูกนำมาปรับเข้าในกระบวนการของหลักสูตรอย่างสมดุลย์
- หลักสูตรโดยรวมมีความลึกซึ้งในทุกองค์ประกอบ
- กลุ่มบุคคลที่รับผิดชอบในการวางแผนหลักสูตรประกอบด้วยผู้ที่ควรจะมีส่วนเกี่ยวข้อง
- หลักสูตรได้รวบรวมความคิดเห็นของบุคคลที่เกี่ยวข้องเข้าผสมผสานไว้ด้วย
- แต่ละส่วนของหลักสูตรได้มีการอธิบายไว้ชัดเจนพอที่ผู้เกี่ยวข้องในการใช้เข้าใจได้
- ผู้รับผิดชอบการประเมินหลักสูตร ได้มีการวางแผนการประเมินหลักสูตร ไว้แล้วทุก ขั้นตอน
- หลักสูตรได้วางแผนการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาของสถาบันการศึกษา ชุมชน และ ศูนย์สื่อการศึกษาไว้อย่างเต็มที่

- หลักสูตรคำนึงถึงการให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ในสถานการณ์อื่นๆนอกเหนือจากในสถาบันการศึกษา
- หลักสูตรมีความยืดหยุ่นในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ วิธีสอน และเปิดโอกาสให้ผู้สอน และผู้เรียนตัดสินใจเลือกด้วย

ในการตรวจสอบหลักสูตรกับเกณฑ์ที่แสดงความเป็นหลักสูตรที่ดีนี้ ผู้ตรวจนำเกณฑ์มาเทียบกับหลักสูตร และตรวจทีละเกณฑ์ ในเกณฑ์แต่ละข้ออาจมีประเด็นที่ต้องตรวจสอบมากกว่า 1 ประเด็น ผู้ตรวจต้องตรวจทีละประเด็นจนครบ นอกจากนี้คณะผู้ตรวจอาจร่วมกันศึกษาเกณฑ์อื่นๆ อีก แล้วนำมาสังเคราะห์เป็นเกณฑ์ที่คณะผู้ตรวจจะใช้ก็ได้

5) การตรวจสอบโดยใช้เทคนิคปุชของส์ (The Puissance Analysis Technique)

การตรวจสอบโดยใช้เทคนิคปุชของส์ ดำเนินการได้ตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 รวบรวมองค์ประกอบ 3 ส่วนของหลักสูตร คือ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนการสอน รวบรวมรายละเอียดทั้งหมดของแต่ละส่วน

ขั้นที่ 2 ใช้ตารางวิเคราะห์ของปุชของส์ (The Puissance Analysis matrix) ดังนี้ (สังค อุทรานันท์ 2532, หน้า 254-257)

ตารางที่ 4 ตารางวิเคราะห์องค์ประกอบของหลักสูตรของปวชของดี

พฤติกรรมการเรียนรู้	แบบของความรู้	แบบถูกใจ (1)	แบบเชื่อมโยงโดยไร้คำพูด (2)	แบบผสมผสาน (3)	แบบแนวคิด (4)	แบบหลักการ (5)	แบบแก้ปัญหา (6)
1. บอกชื่อ (1)		ก.5 =1		ก.4 =3			
2. เลือก (1)					ก.3 =4		
3. บอกกฎเกณฑ์ (1)			จ.1,จ.2,จ.8 ก.1, ก.2, ก.7 ว.1, ว.2 =16				จ.9 =6
4. ลำดับ (2)				ว.3 =6	จ.4, ว.4 =16		
5. ตาราง (2)		ก.6 =2					จ.10, ว.10 =24
6. สร้าง (3)			ก.8, ว.5 =12			จ.5 =15	
7. อธิบาย (3)				ก.9, ว.6 =18		จ.6 =15	
8. แยกแยะ (3)					ก.10, ว.9 =24	จ.7, ว.7 =30	
9. ใช้กฎเกณฑ์ (3)						จ.3, ว.8 =30	

ตารางวิเคราะห์นี้สร้างขึ้นโดยหลักการเรียนรู้ของกานเย่ (Gagne) ที่ว่า ความรู้ที่ครูให้แก่ผู้เรียนนี้มีหลายแบบหลายลักษณะด้วยกันซึ่งกานเย่ได้อธิบายไว้เป็น 6 แบบดังนี้

1. ความรู้แบบถูกใจ ความรู้แบบนี้จะทำให้ผู้เรียนเรียนรู้และสามารถทำอะไรเป็นลำดับขั้นตอนต่อเนื่องไปได้

2. ความรู้แบบเชื่อมโยง โคอโใช้คำพูด ความรู้แบบนี้จะทำให้ผู้เรียนรู้ลำดับขั้นตอน และอธิบายเชื่อมโยงด้วยคำพูดได้

3. ความรู้แบบผสมผสาน ทำให้ผู้เรียนสามารถผสมผสานสิ่งที่เคยเรียนมาได้

4. ความรู้แบบแนวคิด ผู้เรียนที่ได้ความรู้แบบนี้ จะเข้าใจในสิ่งที่เรียนคือพอที่จะเห็นและสามารถชี้หัวใจสำคัญของเรื่องที่ได้รับได้ถูกต้อง

5. ความรู้แบบหลักการ ผู้เรียนที่ได้ความรู้ขั้นนี้จะสามารถผสมผสานแนวคิดหลายๆ แนวคิดเข้าด้วยกันทำให้เกิดเป็นหลักการใหม่ได้

6. ความรู้แบบแก้ปัญหา ผู้เรียนที่ได้ความรู้ขั้นนี้ จะสามารถใช้ความรู้ที่ได้มาใช้แก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ความรู้ในแต่ละแบบที่กล่าวมานั้นจะแสดงออกมาในรูปของพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ต่างกันจากง่ายที่สุด ไปถึงยากที่สุด กานเย่ได้อธิบายถึงระดับหรือขั้นของพฤติกรรมไว้ 9 ขั้นด้วยกันคือ

1. การบอก หรือชี้เพื่อแสดงถึงการที่สามารถจำสิ่งที่ได้เรียน
2. การเลือก
3. การบอกกฎเกณฑ์
4. การลำดับ
5. การสาธิต
6. การสร้างสรรค์สิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นมา
7. การอธิบายด้วยคำพูดของตัวเองอย่างเข้าใจและสามารถตอบคำถามต่างๆ ได้
8. การแยกแยะสิ่งที่เหมือนกันและไม่เหมือนกัน
9. การใช้กฎเกณฑ์ที่ได้เรียนมาในสถานการณ์ต่างๆ

ตามหลักการเรียนรู้ของกานเย่ ความรู้หรือพฤติกรรมที่อยู่ในอันดับสูงๆ เป็นความรู้ที่ลึกซึ้งมันคงกว่าความรู้หรือพฤติกรรมในอันดับอื่นๆ หากครูสามารถสอนให้ผู้เรียนได้ความรู้ และแสดงพฤติกรรมในอันดับสูงๆ ได้มากเท่าไร ย่อมหมายความว่า ผู้เรียนจะมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและสามารถใช้สิ่งที่เรียนให้เป็นประโยชน์ได้มากขึ้นเท่านั้น ดังนั้นหลักสูตรใดที่มุ่งสอนผู้เรียนให้ได้ความรู้และแสดงพฤติกรรมในขั้นสูงๆ ได้ หลักสูตรนั้นนับได้ว่าเป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพที่ดี

การใช้ตารางวิเคราะห์ของปยุซองส์เพื่อวิเคราะห์หาคุณภาพของหลักสูตรจะทำได้ดังนี้

1. นำจุดมุ่งหมาย กิจกรรมการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผล ที่รวบรวมมาได้ ทั้งหมดจากหลักสูตรมาวิเคราะห์ดูว่า แต่ละหัวข้อเป็นความรู้ที่อยู่ในลักษณะหรือแบบใด และ พฤติกรรมการเรียนรู้ที่อยู่ในลำดับหรือขั้นไหน ตัวอย่างเช่น สมมติว่าหลักสูตร ก. มี จุดมุ่งหมายอยู่ 10 ข้อ กิจกรรมการเรียนการสอน 10 ข้อ และกิจกรรมการวัดผลประเมินผล 10 ข้อ เราจะต้องนำข้อต่างๆทั้ง 30 ข้อ มาลงในช่องตารางวิเคราะห์ปฏของสให้หมดทุกข้อ เช่น จุดมุ่งหมายข้อ 1 ถ้าจัดว่าเป็นความรู้ที่อยู่ในลักษณะแบบที่ 2 และให้ผู้เรียนแสดง พฤติกรรมการเรียนรู้ในขั้นที่ 3 เราก็จะใส่ จ.1 ลงในช่องที่ตารางนำมาพบกัน และทำอย่างนี้ เรื่อยไปจนกระทั่งหมดทุกหัวข้อ ดูตัวอย่างจากตารางวิเคราะห์ จ.1 หมายถึงจุดมุ่งหมายข้อ 1 ก.1 หมายถึงกิจกรรมข้อที่ 1 และ ว.1 หมายถึงวัดผลข้อที่ 1

2. หลังจากลงทุกหัวข้อในตารางเรียบร้อยแล้ว ก็จะต้องคำนวณน้ำหนักในแต่ละช่อง จากตัวอย่างตารางวิเคราะห์ ใช้สูตร คือ

$$\text{น้ำหนักของแต่ละช่อง} = \text{น้ำหนักของแบบการเรียนรู้} \times \text{น้ำหนักของพฤติกรรมการเรียนรู้} \times \text{จำนวนข้อในช่องนั้น}$$

ตัวอย่างเช่น ในช่องที่ตรงกับแบบการเรียนรู้แบบที่ 2 และพฤติกรรมการเรียนรู้ขั้นที่ 3 มีหัวข้อที่จัดอยู่ในช่องนี้คือ หัวข้อ จ.1 จ.2 จ.8 ก.1 ก.2 ก.7 ว.1, และ ว.2 ซึ่งนับรวมได้ 8 ข้อด้วยกัน

$$\begin{aligned} \text{ดังนั้น น้ำหนักของช่องนี้} &= \text{น้ำหนักของแบบการเรียนรู้} \times \text{น้ำหนักของพฤติกรรมการเรียนรู้} \times \text{จำนวนข้อในช่องนั้น} \\ &= 2 \times 1 \times 8 \\ &= 16 \end{aligned}$$

ขั้นที่ 3 หากคุณภาพหลักสูตร (The Puissance Measure ใช้ตัวย่อ P.M.)

หลังจากคิดน้ำหนักของแต่ละช่องเสร็จแล้ว ก็นำมาเข้าสู่สูตรดังนี้

$$\text{P.M.} = \frac{\text{น้ำหนักของทุกช่องในตารางวิเคราะห์ปฏของสรวมกัน}}{\text{จำนวนข้อที่นำมาวิเคราะห์}}$$

จากตัวอย่างหลักสูตรในตารางวิเคราะห์ปฏของสที่ให้มา จะคิดคำนวณออกมาได้ ดังนี้

$$= \frac{1+3+4+16+6+6+16+2+24+12+15+18+15+24+30+30}{30}$$

$$= 222$$

$$30$$

$$= 7.4$$

ขั้นที่ 4 ขั้นแปลผล

เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลผลที่คำนวณได้มีดังนี้

ค่า P.M. ตั้งแต่ 1-4 แสดงถึงคุณภาพต่ำ

ค่า P.M. ตั้งแต่ 4-10 แสดงถึงคุณภาพปานกลาง

ค่า P.M. ตั้งแต่ 10-18 แสดงถึงคุณภาพสูง

จากตัวอย่างที่ยกมาตั้งแต่ต้น หลักสูตร มีค่า P.M. = 7.4 แสดงว่าหลักสูตรนี้มีคุณภาพในระดับปานกลาง ก่อนไปในทางสูงเล็กน้อย

การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรด้วยเทคนิคปยุของสนี่เป็นวิธีการที่ตรวจสอบหลักสูตร โดยรวมๆ ด้วยวิธีการเดียวกันนี้ผู้ตรวจสอบอาจจะแยกตรวจสอบองค์ประกอบ 3 ส่วนของหลักสูตรที่ละอย่างต่างหากออกไป และสามารถคำนวณหาค่า P.M. ของแต่ละองค์ประกอบได้ด้วย

6) การตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ

การตรวจสอบวิธีนี้จะต้องส่งเอกสารหลักสูตรที่ร่างเสร็จแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนพิจารณา และให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมขึ้น หรือเชิญผู้เชี่ยวชาญทุกคนมาประชุมพร้อมกันและให้ข้อเสนอแนะ

7) การตรวจสอบโดยคณะกรรมการ

คณะกรรมการที่จะทำการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรจะมาร่วมประชุมและพิจารณาเอกสารหลักสูตรร่วมกัน และให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมขึ้น คณะกรรมการควรประกอบด้วยบุคคลหลายฝ่าย เช่น นักวิชาการด้านหลักสูตร นักวิชาการแต่ละสาขาวิชา ผู้เชี่ยวชาญด้านสังคม ถึงแวดล้อม การปกครอง เศรษฐกิจ เป็นต้น

8) การตรวจสอบโดยการทดลอง

การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรด้วยวิธีนี้ เป็นการนำหลักสูตรที่ร่างเสร็จแล้วไปทดลองใช้จัดการเรียนการสอนในสภาพการณ์จริงกับกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาจากประชากรที่เป็นผู้ที่เรียนในหลักสูตรนี้ต่อไป แล้วมีการประเมินหลักสูตรและติดตามผล เพื่อนำผลการทดลองมาปรับปรุงหลักสูตรที่จะใช้จริงต่อไป

กิจกรรม

ถ้าจะตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรในประเด็นต่อไปนี้ ควรใช้วิธีการใด

- หลักสูตรมีลักษณะของความเป็นหลักสูตรที่ดีหรือไม่
- หลักสูตรมีส่วนต่างๆ ในแต่ละองค์ประกอบครบและชัดเจนหรือไม่
- องค์ประกอบแต่ละส่วนของหลักสูตรครอบคลุมพฤติกรรมการเรียนรู้ทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย หรือไม่
- องค์ประกอบของหลักสูตรทุกส่วนมีความสอดคล้องกันหรือไม่

สรุป

- การตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรก่อนนำไปใช้ จะทำให้หลักสูตรมีความเหมาะสมและมีคุณภาพดี ซึ่งจะช่วยให้การใช้หลักสูตรมีประสิทธิภาพ
- วิธีการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรก่อนนำไปใช้ ทำได้ 2 ลักษณะใหญ่ๆ คือ
 - 1) ตรวจสอบจากเอกสารหลักสูตร
 - 2) ตรวจสอบโดยการทดลองใช้หลักสูตร
- การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรจากเอกสารหลักสูตร ได้แก่ การตรวจสอบโดยใช้แบบตรวจสอบรายการ พิจารณาความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบของหลักสูตรใช้ตารางวิเคราะห์องค์ประกอบของหลักสูตร ตรวจสอบกับเกณฑ์ที่แสดงความเป็นหลักสูตรที่ดี ตรวจสอบโดยใช้เทคนิคปุชของส์ และให้ผู้เชี่ยวชาญหรือคณะกรรมการตรวจ

การประเมินผล

ให้นำหลักสูตรระยะสั้นหรือหลักสูตรฝึกอบรมที่มีผู้จัดทำไว้แล้ว 1 หลักสูตร มาปฏิบัติการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรนั้น โดยเลือกใช้วิธีการตรวจสอบอย่างน้อย 4 วิธี พร้อมทั้งอธิบายวิธีการตรวจสอบแต่ละวิธีนั้นด้วย